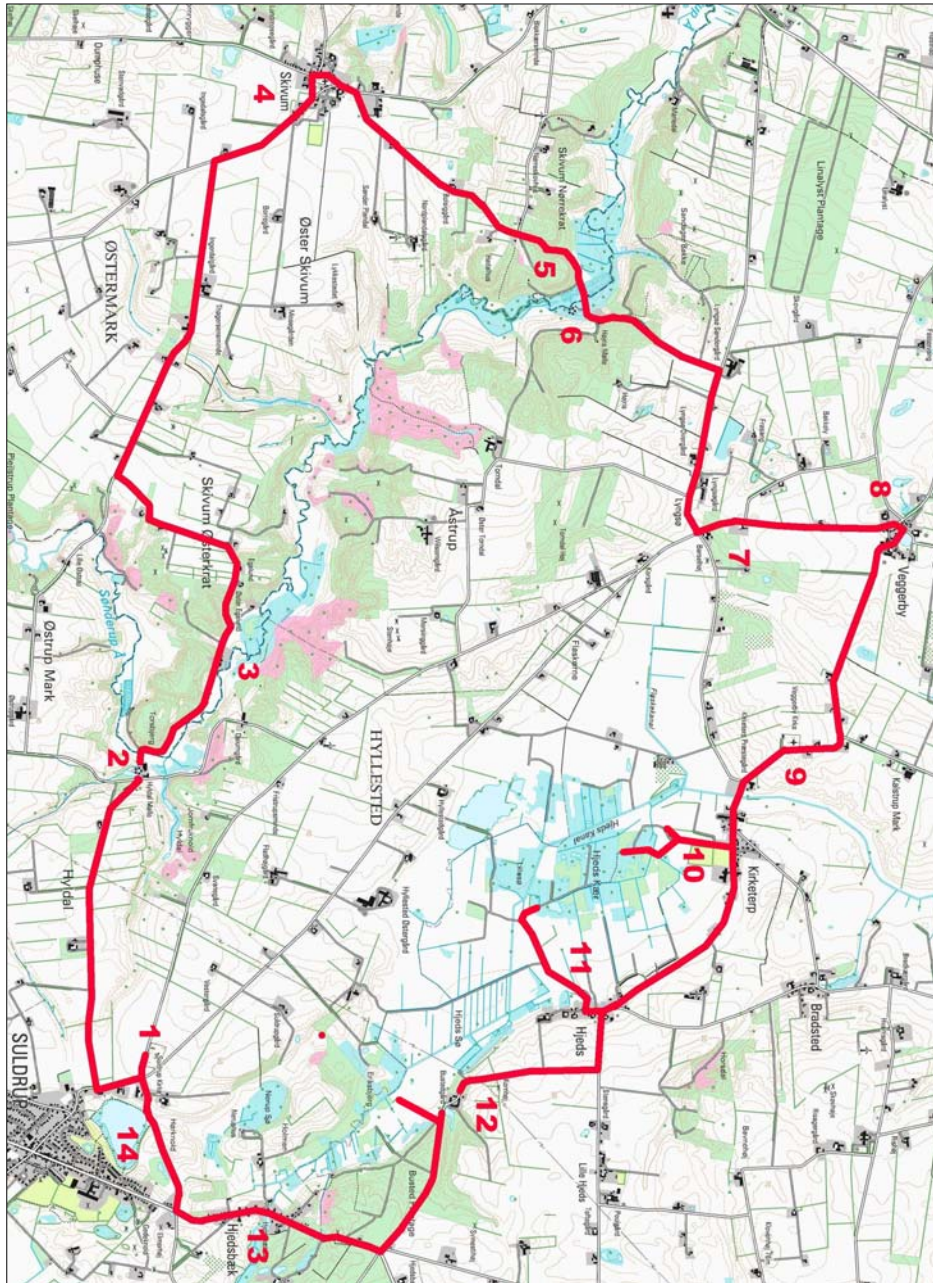

Cykelrute Suldrup - Veggerby

Kort © KMS

Suldrup Kirke

Højris Mølle

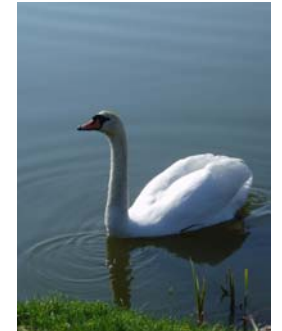
Skivum Nørrekrat

Sønderup Ådal

Hjeds

Svane i Suldrup Sø

Skivum Kirke

Bustedvej

Højris Mølle

Hjedsbæk Mølledam

Veggerby Kirke

Rute, billeder og beskrivelse udarbejdet 2005 af
Niels Nørgaard Nielsen for Støvring kommunes Grønne Råd

Ruten er på ca. 23 km heraf ca. 5 km på grusvej; Skivum Østerkrat og Bustedvej.

1: Turen kan starte ved Suldrup Kirke, der sandsynligvis er bygget i 1500-tallet af materialer fra de nedlagte kirker i Rodsted og Albæk. I 1944 blev kirken forlænget mod vest, og der blev bygget et lille tårn med bindingsværksoverdel og spåntækket spir. Altertavle og prædikestol er begge fra 1600-tallet og overflyttet fra den nedlagte Buderup Kirke. Prædikestolen er båret af akslen fra det sidste møllehjul i Hyldal Mølle. En runesten, fundet i nærheden, er placeret ved indgangen og en gravsten fra ca. 1200 står i våbenhuset. Kirken er åben hverdage fra 8 til 16 og i forbindelse med gudstjenester. Kør herfra et kort stykke sydpå ad Veggerbyvej og drej til højre ad Hyldalvej.

2: Hyldalvej følges helt til Hyldal Mølle, hvor der tidligere lå en betydelig vandmølle. Mølleedammen kan ses endnu. Stedet er nu almindeligt landbrug.

3: Kører man videre mod vest ad grusvejen ved Hyldal Mølle, kører man på én af de smukkeste stæknings i Sønderup Ådal. Her er et rigt fugleliv, hvor der kan ses et stort antal småfugle samt rovfugle og fiskehejrer. Ravn, isfugl, grønspætte og dompap kan man også ses. Af større pattedyr kan man se oddere og rådyr. Bakkernes er bevoxet med ene og lyng; langs vejen hindbær og blåbær. Det meste af vejen er almindelig grusvej, men på et tidspunkt bliver vejen dog lidt skrap, idet den går ret stejlt opad.

4: Tilbage på asfaltvejen køres til højre til den gamle landsby Skivum, hvor kirken ligger som det absolutte centrum. Den enkle og meget skarpskårne kirke består af skib og kor, tårn mod vest samt våbenhus mod nord. Skib og kor er fra romansk tid, opført af granitkvadre på sokkel med skrånende. I korets sydside ses en kvader med skaktavlemønster. Altertavle og alterfad er fra slutningen af 1500-tallet. Prædikestolen fra 1631 er skænket af ejeren af Veggergård. En katolsk Mariafigur fra et tidligere alter er også ophængt i kirken. I våbenhuset står en stor runesten. Kirken er åben 8 til 16 mandag til lørdag og i forbindelse med gudstjenester.

5: Ad Højrisvej kommer man fra det åbne landbrugsland til Skivum Nørrekrat, hvor igennem vejen snor sig ned til Højris Mølle ved Sønderup Å. Her er en P-plads som kan danne udgangspunkt for en afmærket vandretur på 3½ km gennem et smukt og afvekslende landskab med både kær og eng, gamle tørvemoser, ellekrat, egekrat, egehøjskov, bøgeskov, gamle ædelgraner og overdrev. Rig botanik med fredede gøgeurter. Der kan ses isfugl, grønspætte, odder og måske storken fra Vegger på frøfangst. Ejendommen tilhører Naturfonden, tilknyttet Danmarks Naturfredningsforening.

6: Højris Mølle har i århundreder udnyttet vandkraften til mølledrift, dog i meget mindre omfang end Hyldal Mølle. Først som kornmølle; fra 1825 til 1880 var der stampe-mølle med papirfremstilling, herefter igen kun som kornmølle. Fra 1930 til 1942 var der tillige installeret en generator til gårdens eget strømforbrug. I 1943, da der blev trukket elledninger til stedet, blev møllen endeligt nedlagt og området blev omdannet til dambrug. Vandmøllens bindingsværkshus ligger endnu på området og fungerer som hønse- og fårehus.

7: Et stykke nord for Højris Mølle drejes til højre ad Lyngsøvej. I Lyngsø drejes til venstre og snart passerer den gamle hvidkalkede Veggerby skole. Den blev bygget 1929, udvidet med gymnastiksal 1943 og nedlagt 1963, hvorefter den fungerede som friskole indtil 1994.

8: I Veggerby er det først og fremmest bydammen, der falder i øjnene med gårdene liggende rundt om, som det sås før udskiftningen mange andre steder.

9: Ad Kirketerpvej kommer man til Veggerby Kirke, der ligger på et af de højeste punkter i landskabet, hvorfor der er en fantastisk udsigt fra den. Skib og apsis er opført omkring 1200 i granitkvader, mens tårnet er opført i munkesten omkring år 1400. Indvendigt fremtræder kirken med døbefont, prædikestol, alterparti og orgel lige så smuk og enkel, som den tager sig ud i sit ydre. Veggerby kirke er normalt åben mandag til lørdag fra 8 til 16 og i forbindelse med gudstjenester.

10: Som i så mange andre mindre landsbyer er mange funktioner i Kirketerp nedlagt, men skolen fra 1982 fungerer nu med fælles ledelse med Suldrup skole og som lokalt center for mange af byens aktiviteter. Lige før Kirketerp Stadion kan man tage en afstikker ud i Hjeds Kær. Langs stien er opsat skilte med oplysninger om karets mangfoldige dyre- og planteliv.

11: Midt i den lille bemærkelsesværdige landsby Hjeds går en markvej over nogle engarealer ud til Hjeds Kær, hvor der er et rigt fugle- og planteliv. I forsommeren kan høres livlig nattergalesang, som er udgivet på CD.

12: Umiddelbart efter Hjeds køres ad grusvejen Bustedvej gennem et meget afvekslende landskab; først gennem den gamle Bustedgård med sin idylliske dam og siden gennem et stykke skov, som januarstormen 2005 var meget hård ved. Kort efter Bustedgård viser et lille skilt vej til en dejlig travetur ud i kæret.

13: Tilbage på asfaltvejen køres ad Hjedsbækvej til Hjedsbæk, hvor der tidligere var både bro, kro og vandmølle. De tider, hvor der skulle betales bropenge, er for længst forbi. Dammen ligger der stadig som en idyl med svaner. Ved oprensninger fangedes tidligere mange ål. Kroen var kongeligt privilegeret fra 1600-tallet til 1936. Den nuværende krobygning er fra 1938. Den før så velrenommerede kro er nu lukket.

14: Suldrup Sø blev ca. 1870 tørlagt af Hedeselskabet. Det indvundne land dueede ikke til landbrugsformål, idet resultatet var en bundløs sump på 20 tdr. land, som reelt ikke kunne bruges til noget. I 1970 opstod i byen planer om at genskabe søen. Efter lange forhandlinger blev planerne realiseret i 1975 ved lokal indsats. Lodsejerne gav området gratis til formålet. Der er af ”Bænkebidelaugene” etableret bænke og gangsti rundt om søen, som nu er et yndet udflugtsmål.

På www.stoevringlokalarkiv.dk findes mange oplysninger om lokalområdets historie.